

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 62)

Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/321)

T.C.

Başbakanlık

3.6.1999

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342/2504

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

1/1717 Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

12.2.1998

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1316/621

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 26.1.1998 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GEREKÇE

Slovakya, ekonomik ve ticari ilişkilerimizin geliştirilmesi arzulan bir Devlettir. Kuşkusuz, Türkiye ile Slovakya arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi, her iki Devletin de refahına katkıda bulunacaktır. Söz konusu faktör hareketlerinin geliştirilmesinde çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümü önem arz etmektedir. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti arasında 2 Nisan 1997 tarihinde Ankara'da "Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" imzalanmıştır.

Anlaşma ile kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu anacı sağlamak üzere, vergileme hakkı, gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaşılmaktadır. Böylece, Âkit Devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mükimlerinin, o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılımlarına çıkacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin Âkit Devletlerde önlenmesi ile Slovakyalı yatırımcılar için Türkiye'nin, Türk yatırımcılar için ise Slovakya'nın daha cazip hale geleceği tabiidir.

Anlaşmanın kapsamına aldığı vergiler açısından çifte vergilendirmenin ve vergi kaçakçılığının nasıl önleneceği ve muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilkeler ve düzenlemeler, ilişkide yer alan Anlaşmanın madde gerekçelerinde ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

ANLAŞMA MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

"Türkiye Cumhuriyeti ile Slovakya Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 28 maddeden meydana gelmiştir. Anlaşma maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

Madde 1. - Kişilere ilişkin kapsam

1 inci madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin muki-mi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Âkit Devletler (Türkiye ve Slovakya) den birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

Madde 2. - Kavranan vergiler

Bu madde, Anlaşmanın kavradığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası, Anlaşmanın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın bir Âkit Devlette, politik alt bölümlerinde veya mahalli idarelerinde gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın Âkit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı belirtilmektedir. Anlaşma kapsamına giren vergilerin; Slovakya'da gerçek ve tüzel kişilerden alınan gelir vergisi Türkiye Cumhuriyetinde ise gelir ve kurumlar vergileri ile gelir ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payından ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınacak ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin

de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca, Âkit Devletlerin yetkili makamlarının, ilgili vergi mevzuatlarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

Madde 3. – Genel tanımlar

Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Söz konusu maddede sırasıyla, “Türkiye”, “Slovakya”, “Bir Âkit Devlet” ve “Diğer Âkit Devlet”, “Vergi”, “Kişi”, “Şirket”, “Kayıtlı Merkez”, “Vatandaş”, “Bir Âkit Devletin Teşebbüsü” ve “Diğer Âkit Devletin Teşebbüsü”, “Yetkili Makam” ve “Uluslararası Trafik” terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşmada tanımlanmamış terimlerin, Âkit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıdığı belirtilmiş ve Anlaşmada boşluk kalmaması sağlanmıştır.

Madde 4. – Mukim

Âkit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya “mukim” kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek ve tüzel kişiler arasında ayırım yapılmaksızın, Anlaşmanın amaçları bakımından; ev, ikametgâh, kayıtlı merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi “mukim” addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye’de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanunî veya iş merkezi Türkiye’de bulunan kurumları tam mükellef addettiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuzda tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, gerçek kişilerin 1 inci fıkrada belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkrada ise, gerçek kişi dışında kalan kişilerin her iki Devletin de mukimi olması halinde, mukimliğin tayininde bu kişilerin kayıtlı olduğu yerin esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 5. – İşyeri

İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticarî kazancın Türkiye’de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye’de işyerinin bulunmasını veya daimî temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticarî kazancın kaynak devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

6 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkrada, “işyeri” teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkrada, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar; yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atölye, maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taşocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer yerlerdir.

Diğer taraftan süresi oniki ayı aşan bir inşaat şantiyesi, yapımı, montaj veya kurma projesi faaliyetlerinin de bir işyeri oluşturacağı belirtilmiştir.

3 üncü fıkrada, işyeri, kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

4 üncü fıkrada, daimî temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkraya göre, bir kişi teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa, bu faaliyetler 3 üncü fıkrada belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, temsil ettiği teşebbüs bu Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir. Ancak, işe ilişkin sabit bir yerden 3 üncü fıkraya hükmü çerçevesinde yürütülen faaliyetler bu yeri bir işyeri haline getirmeyecektir.

Anlaşmada işyeri ve daimî temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de "işyeri" maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkraya hükmüyle, Gelir Vergisi Kanununun dar mükelleflerin ticarî kazançlarının Türkiye'de vergilendirilmesine imkân tanıyan daimî temsilciliğe ilişkin hükümleri Anlaşmaya yansıtılmış olmaktadır.

5 inci fıkraya, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyoncu veya bağımsız statüye sahip bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde işyerinin var sayılmayacağını öngörmektedir.

6 ncı fıkrada ise, iki ayrı Âkit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesinin, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 6. - Gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir

Bu madde yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu da kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirin (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil) vergileme hakkı, gayrimenkulün bulunduğu Âkit Devlete bırakılmaktadır.

2 nci fıkraya, "gayrimenkul varlık" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımı, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkraya hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada ise, 1 ve 3 üncü fıkraya hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

Madde 7. - Ticarî kazançlar

Maddenin 1 inci fıkrası, ticarî kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticarî kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecek, ancak faaliyetin diğer Âkit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkraya, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, sözkonusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkraya, işyeri kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkraya teşebbüs kazancının birimler arasında paylaşımı prensiplerini düzenlemektedir.

5 inci fıkrada, teşebbüs adına sadece mal ve ticarî eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

6 ncı fıkrada işyeri kazançlarının aksine bir durum yok ise her yıl aynı yöntemle belirleneceğini öngörmektedir.

7 nci fıkrada, ticarî kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

Madde 8. – Uluslararası taşımacılık

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette uluslararası trafik kapsamına giren türden gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden sağladığı kazançların, yalnızca teşebbüsün mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Diğer bir ifade ile bu tür kazançlar kaynak Devlette vergiden istisna edilmektedir.

2 nci fıkrada, 1 inci fıkrada benimsenen prensibin, ortaklık, bağlı işletme veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

Madde 9. – Bağımlı teşebbüsler

Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 15, 16 ve 17 nci maddelerinde düzenlenen örtülü kazanç ve örtülü sermaye ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin, bağımsız teşebbüslere oranla farklı ticarî ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde Âkit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkrada, bağımlı teşebbüslerin gerekli itinaı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Âkit Devlete ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

Madde 10. – Temettüller

1 inci fıkrada, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirinini esas itibariyle temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilmesini öngörmektedir.

2 nci fıkrada, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu, yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceğini öngörmektedir. Ancak, diğer Âkit Devlet mukimine ödenen temettü üzerinden kaynak Devlette alınacak vergi, temettü ödeyen şirketin sermayesine en az % 25 oranında iştirak eden şirketler için (ortaklıkların haricinde) % 5, diğer bütün durumlarda % 10'u aşamayacaktır.

3 üncü fıkrada, "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkrada, işyeri kazancının 7 nci madde (Ticarî Kazançlar) çerçevesinde vergilendirildikten sonra, kalan kazanç üzerinden bu maddenin 2/b fıkrasına göre de vergilendirilebileceği öngörülmektedir. Bu fıkrada, Gelir Vergisi Kanunumuzun 94 üncü maddesinin 6/b numaralı bendiyle paralellik arz etmektedir.

5 inci fıkrada, temettü lehdarının, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Âkit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunması ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri arasında önemli bir bağ bulunması halinde, sözkonusu temettülerin bu madde çerçevesinde vergilendirilmeyeceğini öngörmektedir. Bunun yanı sıra, Slovakya açısından serbest meslek ifasına ilişkin sabit yerler içinde aynı kural uygulanacaktır. Bu durumda, ticarî kazançla ilişkin 7 veya serbest meslek faaliyetine ilişkin 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 11. — Faiz

1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, faizi vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Âkit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkrada, faizlerin doğduğu Âkit Devlete, faizin gayrisafi tutarı üzerinden azami % 10 vergi alma hakkı tanınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkra, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovak Cumhuriyeti Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Slovakya Ulusal Bankasına ödenen faizlerin karşılıklı olarak vergiden muaf tutulmasına ilişkindir.

4 üncü fıkrada, "faiz" teriminin kapsamı belirlenmiştir.

5 inci fıkra, diğer Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunulması ve faizin ödendiği alacak ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunması halinde, sözkonusu faizin bu madde çerçevesinde değil ticarî kazanç hükümlerine göre vergilendirileceği ile ilgilidir. Bunun yanısıra, Slovakya açısından, serbest mesleğin ifasına ilişkin sabit bir yerden elde edilen faizler içinde aynı kural geçerlidir. Bu gibi hallerde, ticarî kazançla ilişkin 7 nci veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6 ncı fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Âkit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, faiz ödeyenin Devlet, politik alt bölüm, mahallî idare mukim veya bu Devlette bulunan bir işyeri olması halinde, sözkonusu faizin bu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7 nci fıkra, faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmine göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyici ile faiz lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz olarak nitelendirilmeyip, Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak Âkit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12. — Gayrimaddî hak bedelleri

1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmi, gayrimaddî hak bedellerinin elde edildiği Devlete de % 10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı tanımaktadır.

3 üncü fıkra, gayrimaddî hak bedellerinin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkrada, bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddî hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticarî kazançla ilişkin 7 nci madde veya Slovakya yönünden serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda, faizde olduğu gibi gayrimaddî hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

Madde 13. — Sermaye değer artış kazançları

1 inci fıkrada, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların ve bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği hükmüne bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak ve kara nakil vasıtalarının ve bunların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, yalnızca gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarını işleten teşebbüsün mukim bulunduğu Âkit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkrada, bu maddenin diğer fıkralarında sayılanların dışında kalan varlıkların satışından doğan kazançların, bu varlıkların elden çıkarılmasının mukim olduğu Âkit Devlette; sözkonusu varlıkların iktisap tarihinden itibaren bir yıl içinde elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançlarının ise gelirin elde edildiği kaynak Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

Madde 14. - Serbest meslek faaliyetleri

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek kişilerin elde edeceği serbest meslek kazançlarının, kazancı elde edenin mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirileceği hükmüne bağlanmıştır. Ancak, bu kişinin diğer Âkit Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak serbest meslek faaliyeti icra etmesi durumunda, sabit yerden elde edilen kazançların kaynak Devlette de vergilendirileceği hükmüne bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, "serbest meslek faaliyetleri" teriminin tanımı yapılmaktadır.

Madde 15. - Bağımlı faaliyetler

1 inci fıkrada, bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Âkit Devlet mukimince elde edilen ücretler mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlette de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak sözkonusu kural, bu Anlaşmanın 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, emekliler, kamu görevlileri, öğretmenler ve öğrenciler 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Âkit Devlet mukiminin bu Devlette herhangi bir 12 aylık dönemde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da sözkonusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada bir Âkit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara taşıtlarında çalışan personelin bu sıfatları dolayısıyla elde ettikleri gelirlerin, diğer Devlette vergilendirilmeyeceği öngörülmektedir.

Madde 16. - Müdürlere yapılan ödemeler

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

Madde 17. - Sanatçı ve sporcular

1 inci fıkra, bir Âkit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların işgal konuları ile ilgili şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Âkit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer

Âkit Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, serbest meslek faaliyetleri ile bağımlı faaliyetleri (ücretler) düzenleyen 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkra organizatörlerle ilgili olup, sanatçı ve sporcuların işgal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendilerine değil de bir başka gerçek veya tüzelkişiye yönelmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Âkit Devlette yapılacağını öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticarî kazançların, serbest meslek kazançlarının ve ücretlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devlette icra edilen ve diğer Âkit Devletin kamusal fonlarından önemli ölçüde desteklenen sanatsal ve sportif faaliyetlerden elde edilen gelirin faaliyetin icra edildiği Devlette vergilendirilmemesi öngörülmektedir.

Madde 18. - Emekli maaşları

1 inci fıkra, geçmiş hizmetler karşılığında ödenen emekli maaşları ve benzeri ödemeler ile düzenli ödemelerin bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükmünü öngörmektedir.

2 nci fıkrada "düzenli ödeme"nin tanımı yapılmaktadır.

3 üncü fıkrada, uğranılan şahsi zararları tazmin etmek üzere, bir Âkit Devlet veya politik alt bölümü tarafından sağlanan emekli maaşları ve diğer benzeri ödemelerin yalnızca bu Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

Madde 19. - Kamu hizmeti

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlete, politik alt bölümü veya mahallî idaresine verdiği kamu hizmeti karşılığında bir gerçek kişiye yapılan maaş, ücret ve benzeri ödemeleri ile emekli maaşlarının ödemeyi yapan Devlette vergilendirilebileceği belirtilmektedir.

2 nci fıkrada ise, kamu iktisadî kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükmünün değil, 15, 16 ve 18 inci madde hükümlerinin geçerli olacağı öngörülmektedir.

Madde 20. - Öğretmenler ve öğrenciler

1 inci fıkrada, öğrencilerin öğrenim veya meslekî eğitimde buldukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırlarını hükme bağlamaktadır. Buna göre, öğrenciler yalnızca geçim, öğrenim veya meslekî eğitim masraflarını karşılayan ve buldukları Devletin dışındaki kaynaklardan sağlanan paralar dolayısıyla öğrenim gördükleri Âkit Devlette vergiye tabi tutulmayacaklardır.

2 nci fıkrada, öğretmen veya araştırmacıların iki yılı aşmayan bir süre diğer Devlette yapmış oldukları öğretim veya araştırma karşılığında bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettikleri gelirlerin, bu Devlette vergiden istisna edileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, bir Âkit Devletin vatandaşı olup, diğer Âkit Devlette öğrenim veya meslekî eğitim amacıyla bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak şekilde hizmet ifa eden bir çırak veya stajyerin elde ettiği ücretlerin diğer Devlette vergilendirilmeyeceği öngörülmektedir.

Madde 21. - Diğer gelirler

1 inci fıkrada, bir Âkit Devlet mukiminin bu Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde kavranmayan gelir unsurlarının, mukim olduğu Devlette vergilendirileceği belirtilmiştir.

2 nci fıkrada ise 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla yürüttüğü ticari faaliyet veya sabit yer vasıtasıyla yürüttüğü serbest meslek faaliyeti nedeniyle elde ettiği gelir ile hak ve varlık arasında etkin bir bağ bulunması halinde olayına göre 7 veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 22. - Çifte vergilendirmenin önlenmesi

Madde Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi ile ilgilidir.

1 inci fıkrada, Türkiye açısından Çifte vergilendirmenin nasıl önleneceği açıklanmıştır. Fıkranın a) bendinde; bir Türkiye mukiminin b) bendinde belirtilenlerin dışında Anlaşma hükümleri çerçevesinde Slovakya'da vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde Türkiye'nin bu geliri vergiden istisna edeceği ancak; Türkiye'nin bu kişinin geriye kalan gelirine ilişkin vergiyi hesaplarken sözkonusu gelir için sanki vergiden istisna edilmemiş gibi bir vergi oranını uygulayabileceği belirtilmiştir.

Fıkranın b) bendinde ise, bir Türkiye mukiminin bu Anlaşmanın 10, 11, 12 ve 13 üncü maddesinin 4 üncü fıkrasına göre Slovakya'da vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde, Türkiye'nin sözkonusu kişinin gelirine isabet eden vergiden Slovakya'da ödenmiş olan vergiye eşit bir miktarını mahsup edeceği ifade edilmiş olup; sözkonusu mahsubun Slovakya'da vergilendirilebilen gelir için mahsuplan önce hesaplanmış vergi miktarını aşmayacağı hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, Slovakya açısından Çifte Vergilendirmenin nasıl önleneceği açıklanmıştır. Fıkraya göre, Türkiye'de gelir üzerinden ödenecek vergiler, Slovakya'da gelir üzerinden ödenecek vergilerden mahsup edilecektir. Bununla birlikte bu mahsup tutarı Slovakya vergi kanunları ve düzenlemeleri uyarınca Türkiye'de vergilendirilebilen bu gelir üzerinden hesaplanan vergi miktarı aşmayacaktır.

Madde 23. - Ayrım yapılmaması

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Âkit Devlet vatandaşlarının, diğer Âkit Devlette, o Devletin aynı koşullara sahip vatandaşlarına kıyasla daha değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacakları hükme bağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, teşebbüslerin diğer Devlette sahip oldukları işyerlerinin, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine kıyasla daha ağır bir vergilemeye tabi tutulmayacakları belirtilmektedir.

3 üncü fıkrada, ayrım yapmama prensibinin, bir Âkit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen ya da tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen diğer Âkit Devlet teşebbüsleri için de geçerli olduğu belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada, Âkit Devletlerin kendi mukimlerine uyguladıkları şahsî indirimler ile vergi ve matrah indirimlerini, diğer Devletin mukimlerine de uygulamak zorunda olmadıkları belirtilmiştir.

5 inci fıkrada ise, bu fıkrada sayılan haller hariç olmak üzere bir Âkit Devlet teşebbüsünce, diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz gayrimaddî hak bedeli ve diğer ödemeler bu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının tespitinde ilk Devletin mukimine yapılmış gibi indirilebileceği belirtilmiştir.

Madde 24. - Karşılıklı anlaşma usulü

Maddenin ilk iki fıkrası, bir kişinin, taraf Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi açısından bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu Âkit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, mukim olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edebilecektir. Ancak bu kişi, durumunun 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun olması halinde, vatandaşı olduğu Âkit Devletin yetkili makamına iç mevzuatında belirtilen süreler içerisinde başvurabilecektir.

2 nci fıkraya göre, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam sorunu kendi çözemezse, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret gösterecektir.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözülmesi için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri, 4 üncü fıkrada ise karşılıklı anlaşmanın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 25. – Bilgi değişimi

Gerek bu Anlaşmanın doğru bir şekilde uygulanabilmesi için, gerekse kayıp ve kaçakların önlenmesi için Âkit Devletlerin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu maddede, Âkit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

Madde 26. – Diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurları

Bu maddede, diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurlarının Devletler hukukunun genel kurallarına ve özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği belirtilmektedir.

Madde 27. – Yürürlüğe girme

Anlaşma, her iki Hükümetin kendi Devletlerinde gerekli anayasal işlemleri yerine getirmeleri ve onay belgelerinin teatisini müteakip yürürlüğe girecektir. Bu Anlaşma, kaynaktan tevkif edilen vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için, diğer vergiler yönünden ise bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için hüküm ifade edecektir.

Madde 28. – Yürürlükten kalkma

Madde Anlaşmanın feshedilinceye kadar yürürlükte kalacağını belirtmekte, fesih usulünü açıklamakta ve fesih halinde her iki Âkit Devlette hangi vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceğini belirtmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

28.6.1999

Esas No. : 11321

Karar No. : 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 3.6.1999 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 17.6.1999 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 27.6.1999 tarihinde yaptığı 14 üncü bir-

leşiminde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Hikmet Uluğbay, Maliye Bakanı Sümer Oral, Dışişleri ve Maliye Bakanlıkları ile Hazine, Dış Ticaret ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlıkları temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Orta Avrupa devletlerinden biri olan Slovakya Cumhuriyeti ile ekonomik ilişkilerimizin geliştirilmesi arzusu çerçevesinde, 2 Nisan 1997 tarihinde Ankara'da "Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" imzalanmıştır.

Anlaşma ile;

- Aynı gelirin iki Devlette birden vergilendirilmesinin önlenmesinin, vergileme hakkının, gelir unsurları itibariyle ikamet edilen Devlet veya kaynak Devlettten birine bırakılmasının, eğer bu mümkün olmazsa vergilendirme yetkisinin iki Devlet arasında paylaşılmasının,

- Anlaşmanın kapsamına aldığı vergiler açısından çifte vergilendirmenin ve vergi kaçakçılığının önlenmesi ile muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilkelerin belirlenmesinin,

Amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Yapılan görüşmeler sonucunda, sözkonusu Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiş ve Tasarının maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Dışişleri Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Metin Şahin</i>	<i>Mehmet Hanifi Tiryaki</i>
Antalya	Gaziantep
Bu Raporun Sözcüsü	Sözcü
<i>Masum Türker</i>	<i>Nihat Gökbuluğ</i>
İstanbul	Kırıkkale
Kâtip	Üye
<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	<i>Abdülkadir Akcan</i>
Bartın	Afyon
Üye	Üye
<i>Gaffar Yakın</i>	<i>Zeki Ergezen</i>
Afyon	Bitlis
Üye	Üye
<i>Recep Önal</i>	<i>Oğuz Tezmen</i>
Bursa	Bursa
Üye	Üye
<i>Süleyman Coşkun</i>	<i>Hakkı Duran</i>
Burdur	Çankırı
Üye	Üye
<i>Mücahit Himoğlu</i>	<i>Ramazan Gül</i>
Erzurum	Isparta
Üye	Üye
<i>Celal Adan</i>	<i>Ali Coşkun</i>
İstanbul	İstanbul

Üye
Nesrin Nas
İstanbul
Üye
İlhani Yılmaz
Karabük
Üye
Necdet Tekin
Kırklareli
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
Veysi Şahin
Mardin
Üye
Ş. Ramis Savaş
Sakarya
Üye
Kemal Kabataş
Samsun

Üye
Hasan Metin
İzmir
Üye
Zeki Ünal
Karaman
Üye
Ali Gebeş
Konya
Üye
Süleyman Çelebi
Mardin
Üye
Cevat Ayhan
Sakarya
Üye
Tarik Cengiz
Samsun
Üye
Hasan Özgöbek
Uşak

Üye
Bekir Gündoğan
Tunceli

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 11321
Karar No. : 38

19.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 15 Temmuz 1999 tarihli 7 nci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcileri ile Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkililerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Kişilerin aynı gelir üzerinden iki devlette birden vergilendirilmesinin önlenmesini sağlayarak, iki ülke arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin hızlandırılmasını amaçlayan Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Kâmrân İnan
Van

Başkanvekili
B. Suat Çağlayan
İzmir

Sözcü
Mehmet Kaya
K. Maraş
Üye
Ali Tekin
Adana
Üye
Nesrin Ünal
Antalya
Üye
Hasan Erçelebi
Denizli
Üye
M. Bedri İncetalıtaçı
Gaziantep
Üye
Ayfer Yılmaz
Içel
Üye
Osman Yumakoğulları
İstanbul
Üye
Basri Coşkun
Malatya

Kâtip
Mehmet Ali Bilici
Adana
Üye
Müjdat Kayayerli
Afyon
Üye
Teoman Özalp
Bursa
Üye
Mahmut Erdir
Eskişehir
Üye
Mustafa Yaman
Giresun
Üye
Hüseyin Kansu
İstanbul
Üye
Rahmi Sezgin
İzmir
Üye
M. Necati Çetinkaya
Manisa

Üye
Birol Büyükoztürk
Osmaniye

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SLOVAK CUMHURİYETİ ARASINDA GELİR ÜZERİN-
DEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAK-
ÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU-
NA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. - 2 Nisan 1997 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

A. Mesut Yılmaz

Başbakan

Dev. Bakanı ve Başb. Yard.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

Dr. İ. Çelebi

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

M. Batallı

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı

M. C. Ersüner

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Çevre Bakanı V.

R. K. Yücelen

Milli Sav. Bak. ve Başb. Yard.

İ. Sezgin

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andıcan

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

H. Genici

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Dışişleri Bakanı V.

N. Çağan

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. Taşar

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Kültür Bakanı

İ. Talay

Orman Bakanı

E. Taranoglu

DIŐIŐLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SLOVAK CUMHURİYETİ ARASINDA GELİR ÜZERİN-
DEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERĐİ KAÇAK-
ÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU-
NA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE SLOVAK CUMHURİYETİ
ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN
VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME VE VERGİ
KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASI
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
VE
SLOVAK CUMHURİYETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ANLAŞMIŞLARDIR:

MADDE 1

KAPSANAN KİŞİLER

Bu Anlaşma Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

MADDE 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Âkit Devlet veya politik alt bölümleri ya da mahallî idareleri adına gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile ticret veya maaşların toplam tutarı üzerinden teşebbüslerce ödenen vergiler ve sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler de dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelir unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle :

a) Türkiye'de :

i) Gelir vergisi;

ii) Kurumlar vergisi; ve

iii) Gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı;

(Bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir);

b) Slovakya'da :

i) Gerçek kişilerden alınan gelir vergisi; ve

ii) Tüzel kişilerden alınan gelir vergisi;

(Bundan böyle "Slovak vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Bu Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

MADDE 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini öngörmedikçe:

a) i) "Türkiye" terimi, Türkiye'nin sahip olduğu egemenlik alanı ve karasularının yanı sıra ulus-

lararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amaçlarıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;

ii) "Slovakya" terimi, Slovak Cumhuriyetini ve coğrafi anlamda kullanıldığında, uluslararası hukuk kuralları uyarınca Slovak Cumhuriyetinin üzerinde egemenlik haklarını veya yargı yetkisini kullandığı ilke topraklarını ifade eder;

b) "Bir Âkit Devlet" ve "Diğer Âkit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre, Türkiye veya Slovakya anlamına gelir;

c) "Vergi" terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan herhangi bir vergi anlamına gelir;

d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişi bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;

e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönteminden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

f) "Kayıtlı Merkez" terimi, Türk Ticaret Kanununa veya Slovak Ticaret Kanununa göre tescil edilen kanunî ana merkez anlamına gelir;

g) "Vatandaş" terimi;

i) Bir Âkit Devletin vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi;

ii) Bir Âkit Devlette yitirürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir hükmi şahıs, ortaklığı veya derneği

İfade eder;

h) "Bir Âkit Devlet Teşebbüsü" ve "Diğer Âkit Devlet Teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Âkit Devlet mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Âkit Devlet mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;

i) "Yetkili Makam" terimi

i) Türkiye'de, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini; ve

ii) Slovakya'da, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini

İfade eder;

j) "Uluslararası Trafik" terimi, yalnızca Türkiye'nin veya Slovakya'nın sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder.

2. Anlaşmanın bir Âkit Devletçe uygulanması açısından; metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, bu Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

MADDE 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Âkit Devletin mukimi" terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgâh, kayıtlı merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Âkit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir.

a) Bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi olarak kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı âdet edindiği evin bulunduğu Devletin bir mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı âdet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşı ise veya her iki devletin de vatandaşı değilse, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi, yalnızca kayıtlı merkezinin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir.

MADDE 5 İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır.

a) Yönetim yeri;

b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atölye;

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer, ve

g) Oniki Ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, kurma veya montaj projesi.

3. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir;

a) Teşebbüs olanaklarının, yalnızca teşebbüse ait malların veya ticarî eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal veya ticarî eşya stoklarının, yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal veya ticarî eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca teşebbüse mal veya ticarî eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;

f) Bir arada icra edilmesi halinde ortaya çıkan toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması, işe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca "a" ile "e" bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması;

4. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağlı kalmaksızın, bir kişi -5 inci fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente hariç- bir Âkit Devlette bir teşebbüs nam ve hesabına hareket eder ve o teşebbüs adına sözleşme akdetme yetkisine sahip olup bu yetkisini mutaden kullanırsa; bu kişinin faaliyetleri 3 üncü fıkrada bahsedilen ve anılan fıkra hükümlerine göre sabit bir yer aracılığıyla yürütüldüğünde bu sabit yere işyeri mahiyeti kazandırmayan faaliyetler ile sınırlı değilse, bu teşebbüs, bu Devlette bu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir.

5. Bir teşebbüs, bir Âkit Devlette işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürütüldüğü için bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

6. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Âkit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticarî faaliyette bulunan bir şirketi kontrol eder (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) ya da onun tarafından kontrol edilirse, bu şirketlerden herhangi biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

MADDE 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın bulunduğu Âkit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükârda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları (balık üretim ve yetiştiriciliği dahil), özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

MADDE 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsüne ait ticarî kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticarî faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı, yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsü diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunduğu bu işyerine, her iki Âkit Devlette de eğer bu işyeri, aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, tamamen ayrı

ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız nitelik kazansaydı, ne kazanç elde edecek ise, aynı miktarda kazanç atfedilecektir.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka bir yerde, genel idare ve yönetim giderleri de dahil olmak üzere, işyeri için yapılan giderlerin indirilmesine mitsade edilecektir.

4. Bir Âkit Devlette, bir işyerine atfedilebilir kazancın, teşebbüs toplam kazancının muhtelif birimlere paylaşılması esasına göre belirlenmesi mutad olduğu takdirde, 2 nci fıkrada öngörülen hiçbir hüküm, bu Âkit Devletin, vergilendirilebilir kazancı mutaden uyguladığı böyle bir paylaşırma yöntemi ile belirlenmesine engel olmayacaktır. Bununla beraber, uygulanacak paylaşırma yöntemi öyle olacaktır ki, sonuç bu maddede belirlenen prensiplere uygun olacaktır.

5. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticarî eşya alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

6. Bundan önceki fıkraların amaçları bakımından, işyerine atfedilebilen kazançlar, aksine makul ve geçerli bir neden olmadıkça, her yıl aynı yöntemle belirlenecektir.

7. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını içerdiğinde, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

MADDE 8

ULUSLARARASI TAŞIMACILIK

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazanç, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. Bu maddenin 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

MADDE 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Âkit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Âkit Devlet teşebbüsünün ve diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticarî ve malî ilişkilerde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet kendi teşebbüslerinden birinin kazancına, bir diğer Âkit Devlet teşebbüsünün bu diğer Âkit Devlette vergilendirildiği kazancı dahil edip vergileyebilir. İlk bahsedilen Devlet, iki teşebbüs arasında geçerli olan koşullar iki bağımsız teşebbüs arasında geçerli olan koşullar ile aynı olsa idi bu şekilde dahil edilen kazançların kendi teşebbüsünün kazancı olacağı iddiasında bulunur ve diğer Âkit Devlet de düzeltmenin haklı olacağı kanaatine varırsa, diğer Âkit Devlet sözkonusu kazançlar üzerinden alınan vergi ile ilgili gerekli düzeltmeyi yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Âkit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

MADDE 10
TEMETTÜLER

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu temettüler, aynı zamanda, temettü ödemesini yapan şirketin mukim olduğu Âkit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettü elde eden, temettütün gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır:

a) Gerçek lehdar, temettü, ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 25'ini elinde tutan bir şirket ise (ortaklıklar hariç) gayrisafî temettü tutarının yüzde 5'i;

b) Tüm diğer durumlarda gayrisafî temettü tutarının yüzde 10'u.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazanca katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtım yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirler ile yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunan bir Âkit Devlet şirketinin kazancı bu işyerinin bulunduğu Âkit Devlette 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden bu maddenin 2/b bendine uygun olarak vergilendirilebilir.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan temettütün gerçek lehdarı, temettüyı ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Slovakya'da yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 11

FAİZ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faiz elde eden kişi faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, faizin gayrisafî tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın :

a) Slovakya'da doğan ve Türkiye Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ödenen faizler Slovak vergisinden muaf tutulacaktır;

b) Türkiye'de doğan ve Slovakya Hükümetine veya Slovakya Ulusal Bankasına ödenen faizler Türk vergisinden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya borçlunun kazancına katılma hakkını tanıyan tanınmasın, her nevi alaktan doğan gelirleri ve özellikle, kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya bonolardan elde edilen gelirleri ifade eder.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Slovakya'da yer

alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahallî idaresi veya bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen faizin, o Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu faizin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

MADDE 12

GAYRIMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddî hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu gayrimaddî hak bedelleri, elde edildikleri Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddî hak bedeli elde eden kişi gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddî hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddî hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon yayınlarında kullanılan bantlar dahil olmak üzere edebî, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin veya sınaî, ticarî veya bilimsel teçhizatın veya sınaî, ticarî veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında yapılan her türlü ödemeleri kapsar.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Slovakya'da yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahallî idaresi veya bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen gayrimaddî hak bedelinin, o Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddî hak bedelini ödeyen kişi, bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette gayrimaddî hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddî hak bedeli bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu gayrimaddî hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddî hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştuğunda, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

MADDE 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Âkit Devlet mukimince, diğer Âkit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticarî varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbütle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devlet mukimince, uluslararası trafikte işletilen gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya sözkonusu gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca elden çıkarmanın mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, diğer Âkit Devlette elde edilen ve bundan önceki cümlede bahsedilen sermaye değer artış kazançları, iktisap ve elden çıkarma arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde, diğer Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

MADDE 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Âkit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Âkit Devlette faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği bir sabit yere sahip olmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer kişi böyle bir sabit yere sahip ise, yalnızca sözkonusu sabit yere atfedilebilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebî, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanısıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

MADDE 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 18, 19 ve 20 ncı maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Âkit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen sözkonusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine baktırmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer :

a) Gelir elde eden kişi, diğer Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan veya sona eren herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

b) Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılsa, ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen bir gemi, vapur, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

MADDE 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Âkit Devlet mukiminin, diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

MADDE 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısının, bir müzisyenin veya bir sporunun diğer Âkit Devlette icra ettiği bu nitelikteki şahsî faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporunun icra ettiği bu nitelikteki faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalmaksızın, sanatçı ya da sporunun faaliyetlerinin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir sanatçı veya sporunun bir Âkit Devlette icra ettiği faaliyetlerden elde ettiği gelir, bu Devlete yapılan ziyaretin tamamen diğer Âkit Devletin, politik alt bölümünün veya mahallî idaresinin kamusal fonlarından desteklenmesi halinde, bu Devlette vergiden istisna edilecektir.

MADDE 18

EMEKLİ MAAŞLARI

1. 19 uncu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri gelirler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. "Düzenli Ödeme" terimi, para veya para ile ölçülebilir bir menfaat karşılığında, tam ve yeterli ödemede bulunma taahhüdüne bağlı olarak, ömür boyu veya belirli ya da belirlenebilir bir süre, belirli zamanlarda, düzenli olarak ödenecek olan belli bir meblağı kapsar.

3. Uğranılan şahsî zararları tazmin etmek üzere, bir Âkit Devlet veya onun politik alt bölümlerinden biri tarafından ödenen emekli maaşları ve sağlanan ömür boyu gelirler ile yapılan diğer devamlı veya arızı ödemeler yalnızca bu Devlette vergilendirilebilir.

MADDE 19

KAMU HİZMETİ

1. Bir Âkit Devlete, politik alt bölümüne veya mahallî idaresine bir kamu hizmeti dolayısıyla bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından

yapılan maaş, ücret ve diğer benzeri ödemeler, emekli maaşları da dahil, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahallî idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında sağlanan maaş, ücret ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına 15, 16 ve 18 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 20

ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Âkit Devletin vatandaşı olan ve diğer Âkit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyerin geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak üzere bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Âkit Devletin vatandaşı olan ve diğer Âkit Devlette iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için öğretim veya bilimsel araştırma yapmak amacıyla bulunan bir öğretmen veya öğretim üyesinin, öğretim veya araştırma karşılığında bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettiği gelirler, bu diğer Devlette vergiden istisna edilecektir.

3. Bir Âkit Devletin vatandaşı olan bir öğrenci veya stajyerin, diğer Âkit Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bu Devlete gittiği ilk yıl içinde 183 günü aşmayacak süre veya sürelerde ifa ettiği hizmetler dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

MADDE 21

DIĞER GELİRLER

1. Bir Âkit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 ncı fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin, diğer Âkit Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla yürüttüğü ticari faaliyetlerden veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla icra ettiği serbest meslek faaliyetlerinden elde ettiği gelire, bu işyeri veya sabit yer ile geliri doğuran hak veya varlık arasında etkin bir bağ bulunması halinde, 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMEİN ÖNLENMESİ

1. Türkiye mukimleri yönünden çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

a) Bir Türkiye mukimi, (b) bendinde kapsanan gelirler hariç olmak üzere, bu Anlaşma hükümlerine göre Slovakya'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, bu geliri vergiden istisna edecek; ancak, bu kişinin geriye kalan gelirine ilişkin vergiyi hesaplarken, istisna edilen geliri, vergiden istisna edilmemiş gibi dikkate alarak bir vergi oranı uygulayabilecektir.

b) Bir Türkiye mukimi, bu Anlaşmanın 10, 11 ve 12 ncı maddeleri ile 13 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası hükümlerine göre Slovakya'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, bu kişinin gelirine isabet eden vergiden, Slovakya'da ödenen vergiye eşit bir miktarın mahsubuna mütasade edecektir.

Bununla beraber sözkonusu mahsup, Slovakya'da vergilendirilebilen gelire atfedilen, mahsup-tan önce hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

2. Slovakya mukimleri yönünden çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

Slovak Cumhuriyeti, kendi mukimlerini vergilendirdiğinde, bu Anlaşma hükümlerine göre Türkiye'de de vergilendirilebilen gelir unsurlarını vergi matrahına dahil edebilir; ancak, belirtilen matrah üzerinden hesaplanan vergiden Türkiye'de ödenen vergiye eşit bir miktarın mahsubuna müsaade edecektir.

MADDE 23

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Âkit Devletin vatandaşları, diğer Âkit Devlette, bu diğer Devletin, özellikle mukimlik açısından, aynı koşullardaki vatandaşlarının karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden veya buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır bir vergilemeye veya buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri, diğer devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin benzeri teşebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden veya buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. Bu hükümler, bir Âkit Devletin kendi mukimlerine şahsî veya ailevî durumları dolayısıyla uyguladığı şahsî indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Âkit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

5. 9 uncu madde, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 6 ncı fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünce diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, gayrimaddî hak bedeli ve diğer ödemeler, bu teşebbüsün vergilendirilebilir kazancının belirlenmesinde, bu ödemeler aynı koşullarda ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilebilecektir.

MADDE 24

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir Âkit Devlet mukimi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşmanın hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, olayı mukimi olduğu Âkit Devletin yetkili makamına veya durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, vatandaşı olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Sözkonusu müracaatın, Âkit Devletlerin iç mevzuatlarında belirtilen süre içerisinde yapılması gerekir.

2. Yetkili makam, ilirazi haklı görür ve kendi başına tatminkâr bir çözüm bulunmaz ise, bu Anlaşmaya uymayan sözkonusu vergilemeyi düzeltmek amacıyla, olayı diğer Âkit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşma usulüne göre çözmeye gayret sarfedecektir.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret gösterecek-

lerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için doğrudan doğruya birbirleriyle haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlül görüş alış-verişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme, Âkit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir Komisyon kanalıyla yürütülebilir.

MADDE 25

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, Anlaşma kapsamına giren vergiler ile ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi 1 inci madde ile sınırlanmamıştır. Bir Âkit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da cezasıyla ve bu hususlardaki şikâyet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idarî kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Âkit Devleti:

- a) Kendisinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatına veya idarî uygulamalarına uymayacak idarî önlemler alma;
 - b) Kendisinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatı veya normal idarî işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
 - c) Herhangi bir ticarî, sınıf, meslekî sırrı veya ticarî işlemleri aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme
- yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

MADDE 26

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK

MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurların veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları ve özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

MADDE 27

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Bu Anlaşma onaylanacak ve onay belgeleri en kısa zamanda 'da teati edilecektir.

2. Anlaşma onay belgelerinin teatisinden sonra yürürlüğe girecek ve hükümleri:

- a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için; ve
 - b) Diğer vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için
- hüküm ifade edecektir.

MADDE 28

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, bir Âkit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Âkit Devletlerden her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık bir sürenin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının sona ermesinden en az altı ay önce diplomatik yollardan yazılı fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda Anlaşma:

a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra ödenen veya mahsup edilen miktarlar için; ve

b) Diğer vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar ve mühürlerini vazettiler.

Türk, Slovak ve İngiliz dillerinde, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, tarihinde, da düzenlenmiştir. Metinler arasında farklılık olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

SLOVAK CUMHURİYETİ
ADINA

